

เกษตรกรต้นแบบ

ตามโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปี ๒๕๖๒

กรมพัฒนาที่ดิน (Land Development Department)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การปรับเปลี่ยนจากนาข้าวเป็นเกษตรผสมผสาน	๑
๑. นายเสฏฐวุฒิ วุฒิวงศ์ หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยข้าวกล้า อำเภोजุน จังหวัดพะเยา	๒
๒. นายหมวก สะสง หมู่ที่ ๔ ตำบลจุน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา	๔
๓. นายพระเนียง มิตทา หมู่ ๑๑ บ้านคำรุ่งเรือง ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย	๑๐
๔. นายคลี ทวรัตน์ หมู่ที่ ๒ บ้านสามกอง ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	๑๒
การปรับเปลี่ยนจากยางพาราเป็นเกษตรผสมผสาน	๑๕
๑. นายสุรัชย์ สกุลชิต บ้านหัวควน หมู่ ๕ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต	๑๖

การปรับเปลี่ยนจาก นาข้าวเป็นเกษตรผสมผสาน

ข้อมูลเกษตรกรกรต้นแบบปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓ หรือ N) Zoning by Agri-Map ปี ๒๕๖๒ จังหวัดพะเยา

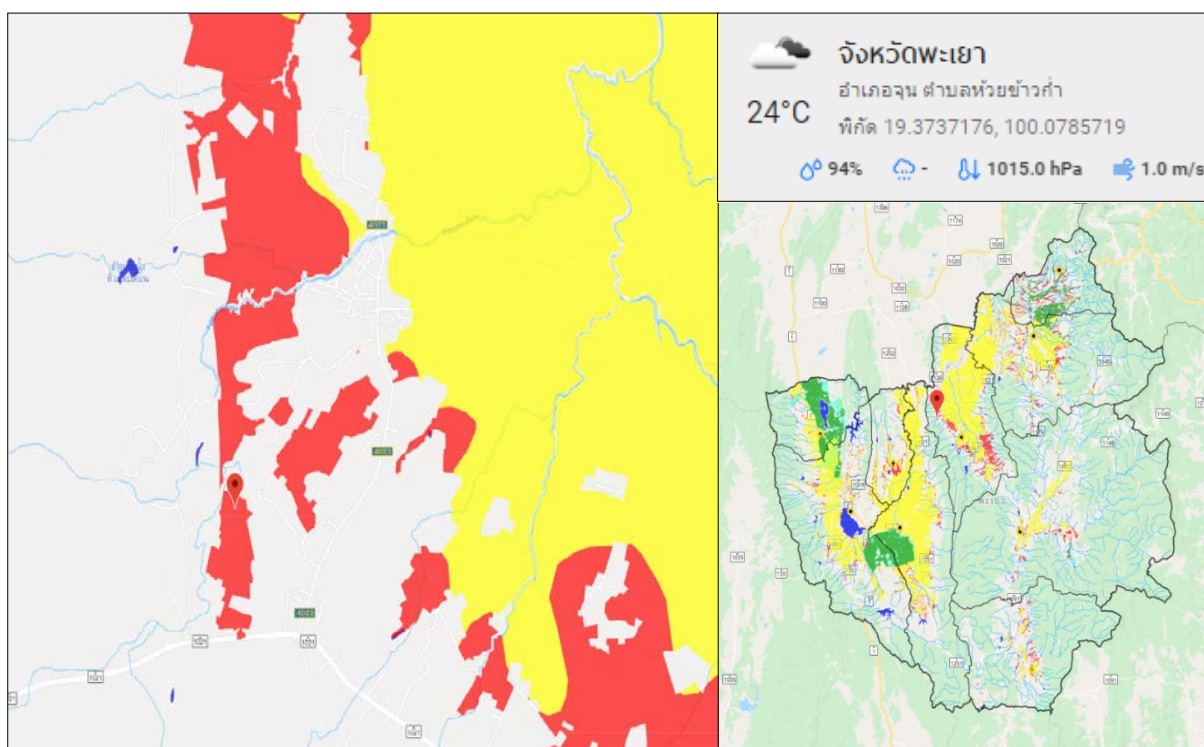
นายเสกฐ์วุฒิ วุฒิมวงศ์

สถานที่ตั้งแปลงต้นแบบ หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยข้าวก่ำ อำเภोजุน จังหวัดพะเยา

ปรับเปลี่ยนการผลิตจาก นาข้าว เป็น เกษตรผสมผสาน

พิกัดแปลง Zone ๔๗ X ๖๑๓๒๖๙ Y ๒๑๔๒๕๓๓

สภาพพื้นที่ ชุดดินจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๒๘ เป็นกลุ่มดินเหนียว ลึกมาก สีดำ ที่มีรอยแตกกระแหงกว้างและลึก ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง การใช้ประโยชน์ควรปลูกไม้ผล พืชไร่ และพืชผักต่างๆ ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมีควบคู่กันไป เพื่อเพิ่มผลผลิต และปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์

การปรับเปลี่ยนพื้นที่เป็นเกษตรผสมผสาน

เปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมต่อการปลูกข้าวเป็นเกษตรผสมผสาน จำนวน ๑๕-๐-๐ ไร่ โดย

- ชุดสระน้ำ
- ปรับรูปแบบนาแบบที่ ๑ และรูปแบบที่ ๒
- ไม้ผล ได้แก่ ลำไย กัลยาร มะม่วง มะละกอ
- พืชผัก ได้แก่ ผักกาด หอมแดง ผักชี พริก
- พืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพด
- เลี้ยงปลา/เลี้ยงสัตว์

ผลตอบแทน

คาดว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้น ประมาณ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาทต่อปี

ปัจจัยความสำเร็จ

- ปลุกพืชหลายชนิด และเลี้ยงสัตว์ ทำให้มีรายได้หลายช่องทาง
- คาดว่าจะมีรายได้ และกำไรต่อเนื่องในอนาคต
- ได้ปรับปรุงบำรุงดินต่อเนื่อง ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ และลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- มีน้ำใช้เพียงพอในการทำการเกษตร และเลี้ยงสัตว์

ภาพกิจกรรมหลังการปรับเปลี่ยน

ข้อมูลเกษตรกรกรต้นแบบปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓ หรือ N)

Zoning by Agri-Map ปี ๒๕๖๒

จังหวัดพะเยา

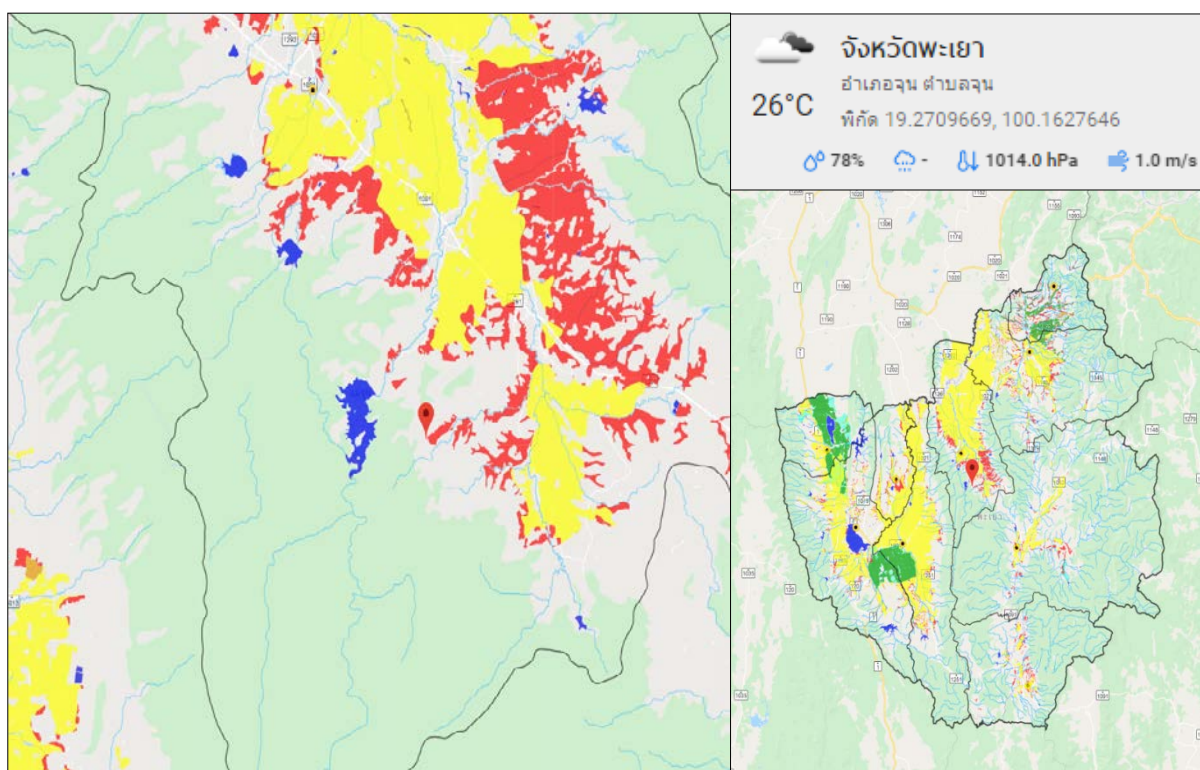
นายหมวก สะสง

สถานที่ตั้งแปลงต้นแบบ หมู่ที่ ๔ ตำบลจุน อำเภอลอง จังหวัดพะเยา

ปรับเปลี่ยนการผลิตจาก นาข้าว เป็น เกษตรผสมผสาน

พิกัดแปลง Zone ๔๗ X ๖๒๒๑๘๘ Y ๒๑๓๑๒๑๙

สภาพพื้นที่ ชุดดินจัดอยู่ในชุดดินที่ ๔๖ เป็นกลุ่มดินต้นถึงกึ่งกรวด หรือเศษหินปนลูกรังหนามาก ปฏิบัติการดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การใช้ประโยชน์ควรปลูกไม้ผล พืชไร่ และพืชผักต่างๆ ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างและบำรุงดิน เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก โดโลไมท์ เพื่อเพิ่มการปรับโครงสร้างดินให้อุดมสมบูรณ์ และมีสมบัติทางกายภาพที่ดีขึ้น

การปรับเปลี่ยนพื้นที่เป็นเกษตรผสมผสาน

เปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมต่อการปลูกข้าวเป็นเกษตรผสมผสาน จำนวน ๑๗-๐-๐ ไร่ โดย

- ชุดสระน้ำ, ร่องน้ำ
- จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ปรับปรุงแปลงนาแบบที่ ๒)
- ไม้ผล ได้แก่ ลำไย กล้วย มะพร้าวน้ำหอม ทุเรียน
- พืชผัก ได้แก่ ผักหวาน ผักกาด หอมแดง
- พืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพด
- เลี้ยงปลา/เลี้ยงสัตว์
- ข้าว ๗ ไร่

ผลตอบแทน

คาดว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้น ประมาณ ๕,๐๐๐- ๑๐,๐๐๐ บาทต่อปี

ปัจจัยความสำเร็จ

- ปลุกพืชหลายชนิด และเลี้ยงสัตว์ ทำให้มีรายได้หลายช่องทาง
- คาดว่าจะมีรายได้ และกำไรต่อเนื่องในอนาคต
- ได้ปรับปรุงโครงสร้างและบำรุงดิน ให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ และลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- มีน้ำใช้เพียงพอในการทำการเกษตร และเลี้ยงสัตว์

ภาพกิจกรรมหลังการปรับเปลี่ยน

ข้อมูลเกษตรกรรต้นแบบปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓ หรือ N)

Zoning by Agri-Map ปี ๒๕๖๒

จังหวัดหนองคาย

นายพระเนียง มิตทา เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๑-๙๖๔๙๐๘๑

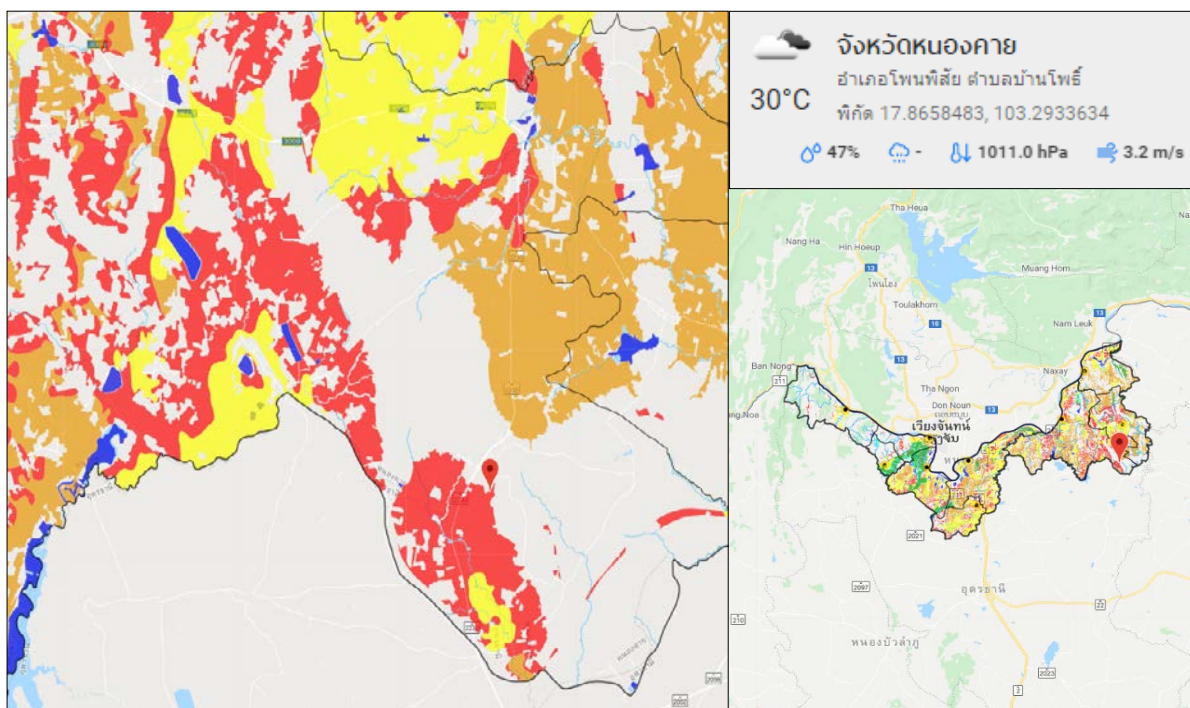
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๑๑ บ้านคำรุ่งเรือง ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพนพิสัย
จังหวัดหนองคาย

สถานที่ตั้งแปลงต้นแบบ หมู่ ๑๑ บ้านคำรุ่งเรือง ตำบลบ้านโพธิ์

อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

ปรับเปลี่ยนการผลิตจาก นาข้าว เป็น เกษตรผสมผสาน

พิกัดแปลง Zone ๔๘ X ๓๑๙๑๓๓ Y ๑๙๗๖๑๗๐

สภาพพื้นที่ พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๓๒ ไร่ อยู่ในพื้นที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าว จำนวน ๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๗๕ ของพื้นที่ทั้งหมด และเป็นพื้นที่แหล่งน้ำ จำนวน ๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕ ของพื้นที่ทั้งหมด

พื้นที่อยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๔๐ ชุดดินจักราช (Ckr) เป็นกลุ่มดินร่วนหยาบลึกถึงลึกมาก ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินคือ เป็นดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายทำให้สูญเสียหน้าดิน และกลุ่มชุดดินที่ ๔๙ ชุดดินโพนพิสัย (Pp) เป็นกลุ่มดินตื้นถึงลูกรังหรือชั้นเชื่อมแข็งของเหล็กที่บอบบนชั้นดินเหนียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินคือ ดินตื้นถึงชั้นก่อนกรวดหรือลูกรังที่บอบบนชั้นดินเหนียว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายทำให้สูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางในการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก คือ หว่านปุ๋ยโดโลไมท์ให้ทั่วพื้นที่ เพื่อปรับปรุงความเป็นกรด ในอัตรา ๑๐๐-๒๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ไถคลุกเคล้ากับดิน หมักไว้อย่างน้อย ๗ วัน และปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตันต่อไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดปอเทือง ๕ กิโลกรัมต่อไร่) โดยไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ใช้วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ได้แก่ ถั่วลิสง และข้าวโพด มีการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

สำหรับการปลูกไม้ผล ทำการขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ เซนติเมตร ใส่ปุ๋ยโดโลไมท์ ในอัตรา ๑-๒ กิโลกรัมต่อหลุม โดยคลุกเคล้ากับดิน รดน้ำพอชุ่ม หมักไว้ ๒๐ วัน ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ กิโลกรัมต่อหลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้ว หรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต โดยก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก มีการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

เหตุจูงใจในการปรับเปลี่ยนการผลิต

เดิมพื้นที่ในการทำการเกษตรของนายพระเนียง มิตทา เกษตรกรบ้านคำรุ่งเรือง หมู่ ๑๑ ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอนาทม จังหวัดหนองคาย เป็นลักษณะของการปลูกพืชเชิงเดี่ยวที่ทำกันมานานหลายปีตั้งแต่อดีต โดยเป็นการปลูกข้าวเพียงอย่างเดียว ทำให้เกิดผลกระทบจากปัจจัยภายนอก เช่น ราคาตามท้องตลาดผันผวน สภาพอากาศที่ไม่เป็นไปตามฤดูกาล ภูมิภาของตลาดที่ไม่เอื้อต่อการลงทุน เป็นต้น พบว่าการทำการเกษตรเช่นนี้จะก่อให้เกิดอัตราเสี่ยงการลงทุนที่ไม่คุ้มค่าเกิดขึ้น ทำให้รายได้ไม่สมดุลต่อการลงทุน และแรงงานในครัวเรือนอาจต้องมีการโยกย้ายไปทำงานในพื้นที่อื่น ก่อให้เกิดสภาวะการขาดแคลนแรงงานทางภาคการเกษตรได้

สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย กรมพัฒนาที่ดิน ได้มีการดำเนินงานโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) กิจกรรมปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวเพื่อทำการเกษตรแบบผสมผสาน และพบว่าสภาพพื้นที่ของนายพระเนียง มิตทา ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าวตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) และเมื่อเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์หาธาตุอาหารดินพบว่ามีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปฏิบัติการดินเป็นกรดจัด ดินปนทราย ยากต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน จึงได้มีการสนับสนุนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ โดยมีการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒ ซึ่งมีลักษณะเป็นคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของคันดินอยู่ในระดับเดียวกันตลอด และมีการขุดคูน้ำเพื่อกักเก็บน้ำและระบายน้ำโดยการขุดดินทำเป็นคูแล้วเอาดินนั้นขึ้นมาทับถมเป็นคันดิน มีการสร้างคันดินขนาดเล็กพร้อมวางท่อระบายน้ำขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๖ นิ้ว วางที่ระดับ ๐.๒๐ เมตร เพื่อกักเก็บน้ำและระบายน้ำออกจากพื้นที่นา บนคันดินยังสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดต่างๆได้ และสถานีพัฒนาที่ดินหนองคายยังได้สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน น้ำหมักชีวภาพ เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) ปุ๋ยโดโลไมท์ เพื่อปรับปรุงพื้นที่ดินกรด เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานต่างๆในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคายเข้าร่วมบูรณาการในโครงการนี้ โดยให้การสนับสนุนปัจจัยในการผลิตต่างๆ ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนไม้ผลหลากหลายชนิด ได้แก่ มะม่วง มะพร้าว ฝรั่ง เงาะ ทูเรียน ส้มโอ เป็นต้น สำนักงานปศุสัตว์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมตรวจบัญชีและสหกรณ์ สนับสนุนความรู้ด้านวิชาการในการปรับเปลี่ยนในครั้งนี้อีกด้วย

หลังจากการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำการเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเพียงอย่างเดียวมาปลูกพืชผสมผสานกันหลากหลายชนิด นายพระเนียง มิตทา มีความเชื่อมั่นเป็นอย่างสูงว่าในอนาคตพื้นที่แห่งนี้จะสามารถสร้างมูลค่าจากผืนดินได้ทุกรายการนี้ นั่นคือมีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างสูงสุดนั่นเอง และยังก่อให้เกิดการสร้างรายได้ระยะยาวต่อครอบครัวได้

ผลตอบแทน

๑. ความสุขที่เกิดจากการที่ได้ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พออยู่ พอกิน ปลูกไว้กิน เหลือกก็ขาย มีภูมิคุ้มกันในตัวเอง ตามรอยพ่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ และการที่ลูกหลานได้อยู่ทำงานร่วมกัน ไม่ต้องไปเป็นแรงงานพลัดถิ่นในเมืองกรุง ก่อให้เกิดความอบอุ่นในครอบครัว
๒. สุขภาพที่ดีที่เกิดจากการได้บริโภคพืชผัก ผลไม้ ที่มีความปลอดภัย มีความมั่นคงทางอาหาร
๓. ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนจากการบริโภคพืชผักที่ปลูกเองตลอดทั้งปี
๔. รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการทำการเกษตรแบบผสมผสาน
 - ปีแรกมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการขายพืชผัก กลัวย ข้าวโพดหลังนา เลี้ยงปลา เป็นต้น คิดเป็นเงินประมาณ ๓๖,๐๐๐ บาทต่อปี (๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน)
 - ปีต่อไปคาดว่าจะได้รายได้เพิ่มขึ้นจากการขายไม้ผลหลากหลายชนิด ได้แก่ มะม่วง มะพร้าว ฝรั่ง เงาะ ทูเรียน ส้มโอ เป็นต้น

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. การวางแผนในการปลูกพืชให้เหมาะสม ทำให้มีปริมาณน้ำเพียงพอทำให้สามารถปลูกพืชได้หลากหลายชนิดการพัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืชให้มีการใช้ประโยชน์ได้สูงสุด
๒. การทำการเกษตรผสมผสาน โดยการปลูกพืชหลากหลายชนิดร่วมกับการเลี้ยงปลา และเลี้ยงวัว ทำให้เกิดการสร้างรายได้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ลดความเสี่ยงจากการผันผวนของกฎการตลาด
๓. การที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์จากการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ
๔. การที่มีตลาดรองรับผลผลิตจากการปลูกพืชที่มีความหลากหลายในแต่ละฤดูกาลตลอดทั้งปี ทั้งตลาดภายในชุมชน และตลาดภายนอก
๕. การที่มีหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนปัจจัยในการผลิตทางการเกษตร และองค์ความรู้วิชาการด้านต่างๆ ในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวเพื่อทำการเกษตรแบบผสมผสาน
๖. การที่ตัวเกษตรกรเจ้าของพื้นที่เองมีความมุ่งมั่น ตั้งใจแน่วแน่ในการที่จะปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้เป็นไปตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พออยู่ พอกิน มีภูมิคุ้มกันในตัวเอง

ภาพกิจกรรมเปรียบเทียบก่อนและหลังการปรับเปลี่ยน
ก่อนการปรับเปลี่ยน

หลังการปรับเปลี่ยน

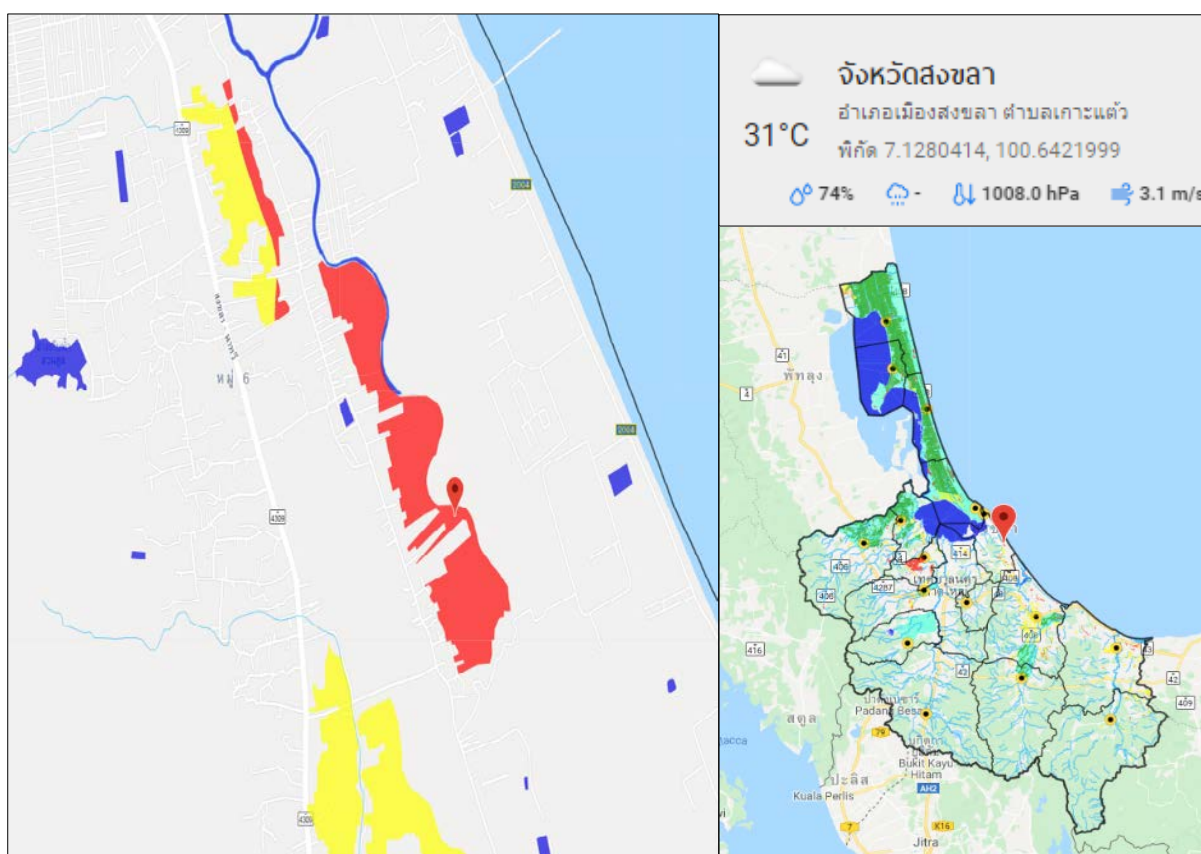

ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓ หรือ N)

Zoning by Agri-Map ปี ๒๕๖๒

จังหวัดสงขลา

นายคลี ทวรัตน์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๖-๖๐๐๔๐๒๐
 ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๐๔ หมู่ที่ ๒ บ้านสามดอง ตำบลเกาะแต้ว
 อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
 สถานที่ตั้งแปลงต้นแบบ หมู่ที่ ๒ บ้านสามดอง ตำบลเกาะแต้ว
 อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
 ปรับเปลี่ยนการผลิตจาก นาข้าว เป็น เกษตรผสมผสาน
 สภาพพื้นที่ จำนวนพื้นที่ที่ปรับเปลี่ยน ๑-๒-๖๐ ไร่
 พิกัดแปลง Zone ๔๗ X ๖๘๑๓๕๗ Y ๗๘๘๒๒๖

เหตุจูงใจที่ทำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

อดีตพื้นที่ใช้ในการทำการเกษตรด้านการปลูกข้าว แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (N) มีปัญหาน้ำท่วมขัง ผลผลิตที่ได้รับไม่คุ้มกับการลงทุน จนเกษตรกรไม่สามารถทำนาข้าวได้ เมื่อสร้างความรับรู้ให้เกษตรกรด้านการเกษตร ทำให้เกิดแรงจูงใจ มาปลูกพืชผสมผสาน ปลูกพืชหลากหลาย ทำให้พื้นที่ของเกษตรกร เป็นพื้นที่ที่เป็นต้นแบบให้เกษตรกรที่มีความสนใจอยากปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ไม่เหมาะสมในการทำนาข้าวมาเป็นเกษตรผสมผสาน ปลูกพืชหมุนเวียนได้ทั้งปี

ผลตอบแทน

- รอบแรก ปลูกลำไย ๑,๐๐๐ บาท
- รอบที่สาม ปลูกลำไย ๑,๐๐๐ บาท และข้าวโพดยังเก็บเกี่ยว

ประเด็นความสำเร็จที่เกิดจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

การปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวมาทำเกษตรผสมผสาน ทำให้มีรายได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี และลดความเสียหายจากปัญหาน้ำท่วมขัง ซึ่งสามารถปลูกพืชหมุนเวียนได้ตลอดทั้งปี และได้รับการสนับสนุนน้ำหมักชีวภาพ พด.๒ และปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ จากสถานีพัฒนาที่ดินสงขลา กรมพัฒนาที่ดิน เพื่อใช้ในการทำการเกษตร ปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มผลผลิต ทำให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการทำนาในอดีต

ภาพกิจกรรมก่อนและหลังการปรับเปลี่ยน

ก่อนการปรับเปลี่ยน

หลังการปรับเปลี่ยน

การปรับเปลี่ยนจาก ยางพาราเป็นเกษตรผสมผสาน

ข้อมูลเกษตรกรรต้นแบบปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓ หรือ N)

Zoning by Agri-Map ปี ๒๕๖๒

จังหวัดภูเก็ต

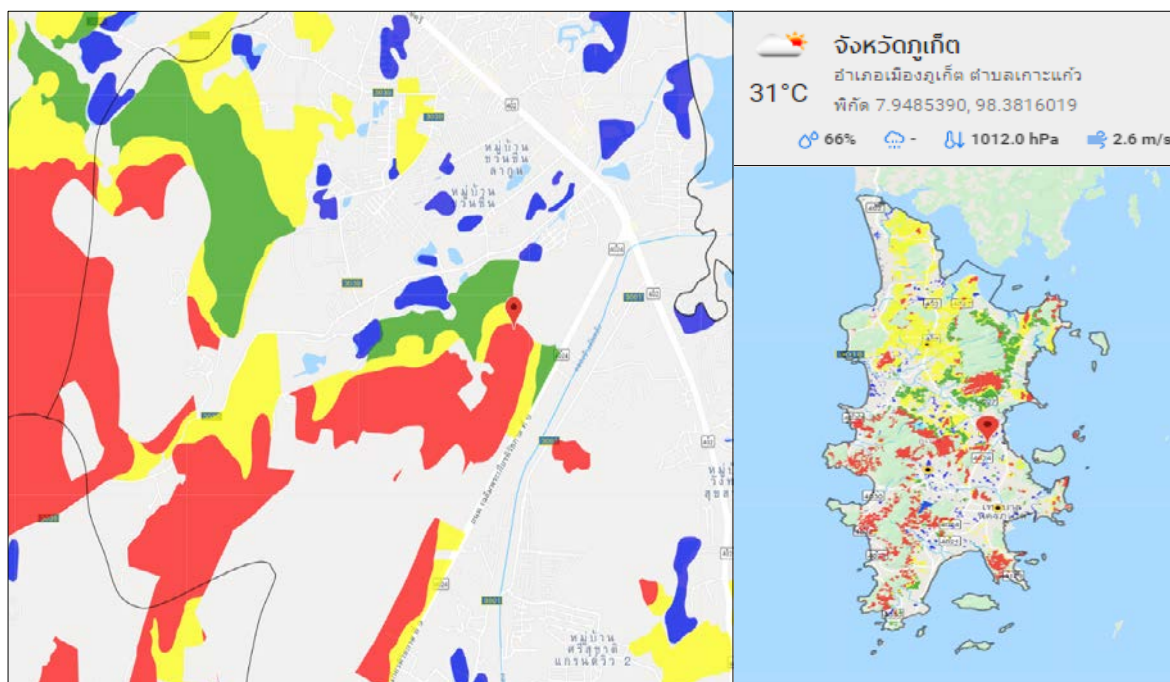
นายสุรัชย์ สกุลชิต เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๑-๐๗๘๖๔๐๑

สถานที่ตั้งแปลงต้นแบบ บ้านหัวควน หมู่ ๕ ตำบลเกาะแก้ว

อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

ปรับเปลี่ยนการผลิตจาก ยางพารา เป็น มะพร้าวและเกษตรผสมผสาน

พิกัดแปลง Zone ๔๗ X ๔๓๑๗๔๗ Y ๘๘๐๗๓๒

เหตุจูงใจที่ทำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

เนื่องจากสภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นพื้นที่ไม่เหมาะสมแก่การปลูกยางพารา (N) ราคาผลผลิตตกต่ำ และยางพารามีอายุที่มากกริดมาแล้วหลายปี เริ่มคิดที่จะเปลี่ยนพืชที่จะมาทดแทนยางพารา จึงหันมาปลูก มะพร้าว ผักเหลียง กล้วย ชะอม และพืชผักสวนครัวต่างๆ เพื่อให้มีผลผลิตและรายได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี และให้ผลตอบแทนดีกว่ายางพารา

ผลตอบแทน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ถ้าเริ่มเก็บผลผลิตมะพร้าวได้

พืชเดิม ยางพารา ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน

พืชใหม่ มะพร้าว ๒๒,๒๕๐ บาทต่อเดือน

(มะพร้าว ๑ ไร่ ให้ผลผลิตประมาณ ๒๕๐ ผล ราคาเฉลี่ยผลละ ๑๕-๑๘ บาท)

ผักเหลียง ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน

พืชผักอื่นๆ ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน

ปัจจัยความสำเร็จ

การปรับเปลี่ยนพื้นที่การปลูกยางพาราเป็นมะพร้าว และเกษตรผสมผสาน ทำให้เกษตรกรมีรายได้ตลอดทั้งปี ลดความเสี่ยงจากการปลูกพืชชนิดเดียวทำให้มีพืชหลัก และพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี

ปัญหาอุปสรรค

เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตมีพื้นที่เป็นภูเขาและติดชายทะเล พื้นที่ส่วนใหญ่จึงอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๖๒ และ ๑๓ ซึ่งไม่มีศักยภาพในการปลูกพืชชนิดใดเลย และพื้นราบโดยส่วนมากเหมาะสมแก่การปลูกยางพารา จึงทำให้การจัดโซนปลูกพืชได้ยาก

ภาพกิจกรรมหลังการปรับเปลี่ยน

หลังการปรับเปลี่ยน

